

Mariska Hulscher

Ja, ik wil!

2009 – Forum – Amsterdam

Inhoud

Inleiding 9

- 1 Ja, ik wil keuzes maken 13
- 2 Ja, ik wil eerlijk zijn 51
- 3 Ja, ik wil emoties, gevoelens,
intuïtie en impulsen (h)erkennen 101
- 4 Ja, ik wil een innerlijk besluit nemen 135
- 5 Ja, ik wil aan de slag met mijn onhandige overtuigingen 147
- 6 Ja, ik wil geven, nemen en delen 185
- 7 Ja, ik wil de intenties van anderen accepteren 227
- 8 Ja, ik wil vergeven 241

Nawoord 261

Dankwoord 265

Voor mijn dochters 267

Inleiding

'Never a dull moment met jou,' zei een van mijn liefdes ooit tegen mij. Het was de dag nadat ik hem in z'n wang had gebeten. We hadden net goedmaakseks gehad en hij was voor mij weer de geweldigste man op aarde. Van 'jij maakt alles kapot' tot 'mijn liefste konijn', ik ben in vele varianten bejubeld en bescholden, maar vervelen deden ze zich nooit. Met evenveel overweldigende passie als ik ze liefhad, kon ik ze ook vervloeken. Dat ik vooral boos was op mezelf was hun en mij toen niet duidelijk. Het waren vooral de mannen in mijn leven die het moesten ontgelden tijdens de worstelingen met mezelf. Waar ik voorheen mijn vader en moeder als doelwit gebruikte, kon ik vanaf mijn allereerste vriendje mijn frustraties botvieren op de heren, die meestal nog maar jongens waren. Even mochten ze binnenkijken en hoewel ik vaak veel van mijn gedachten voor hen verborgen hield, waren zij voor een bepaald moment in de tijd getuige van mijn dierbaarste en meest diabolische kanten.

Ik groeide op in het Zuid-Hollandse Delft. Mijn ouders, rotsen in de branding, hielden me lang en stevig vast, maar moesten me noodgedwongen loslaten. Het was een ontkoppeling die onvermijdelijke en langdurige bezorgdheid met zich meebracht. Mijn moeder sliep

nooit als ik nog niet thuis was van een avondje uit. Het hek was van de dam toen ik na een carnavalsfeest op het Stanislascollege de bacardicola eruit gooide op het toilet vlak bij de slaapkamer van mijn ouders. Na deze gebeurtenis maakte mijn moeder zich, ongeruster dan ooit, uiterst impopulair bij mijn klasgenoten door met een aantal andere moeders een antialcoholcampagne te starten. Het was een initiatief dat ondanks de liefdevolle intentie jammerlijk mislukte. Na de breuk met mijn allereerste vriendje streefde mijn moeder mijn pijnlijk gebroken meisjeshart; haar zachte handen waren meer dan welkom. Met het grootste gemak kon ik haar echter een week later weer venijnig toeschreeuwen wat voor stom wijf ze was, omdat ik in tegenstelling tot mijn vriendinnen de film *Holocaust* (en later ook nog *Psycho* en *Bhagwan*) niet mocht zien. Ook mijn vader spaarde ik niet. Het woord lul was een frequent terugkerend thema in onze relatie. Hij was in mijn optiek vaak niet voor rede vatbaar, waarna ik mezelf veroordeelde tot een dramatische en eenzame opsluiting in mijn kamer.

Mijn groeipijnen bleven echter niet beperkt tot mijn puberperiode. Mijn droomprins had volgens de annalen donker haar en bruine ogen, was woest aantrekkelijk maar niet té knap, hij was langer dan ik, intelligent, goedgekleed, en bovendien een ‘vlot type’ dat niet al te gemakkelijk toegaf aan mijn kuren. Deze wensenlijst werd door mij opgetekend in mijn dagboek op vrijdagavond 30 maart 1979. Ik kon toen niet vermoeden dat er nog bijna drie decennia en vele (achteraf) pijnlijke keuzes zouden volgen voordat ik inzag dat de prinsen in sprookjes je niet redden en eigenlijk gewone mannen zijn die in hun neus peuteren, winden laten en lang niet altijd voldoen aan datgene waar ik op dat moment behoefte aan heb. Ik had vroeger een verwachtingspatroon dat verdacht veel leek op de door mij stukgelezen sprookjes van Grimm. De werkelijkheid bleek net even anders.

Twee scheidingen en weer een mislukte relatie verder zetten mij

met beide benen op de grond. Wat deed ik fout? Of kon ik niets fout doen en hoorde dit allemaal bij mijn ‘proces’? Was het nu echt de bedoeling dat ik al die stomme beslissingen moest nemen? Ik voelde me oneindig schuldig ten opzichte van degene die ik liefhad, maar ik werd het meest gepijnigd door schuldgevoelens ten opzichte van mezelf. Wie was dat meisje dat opgroeide met een negen voor vlijt en gedrag? Wie was dat naïeve kind dat perfectie tot kunst had verheven? Mijn lijfboek was een strip uit de *Tina. Mariska, het meisje zonder fouten* leek mijn garantie voor succes en ongekende populariteit. Het heeft lang geduurd voordat ik erkende dat zij niet bestond en ook nooit heeft bestaan. Mijn gebrek aan saaiheid is dan ook niet alleen een verworvenheid, maar ook een gevolg van de drang om te ontdekken en mijzelf te onderzoeken. Aan alle idiote beslissingen die ik in mijn leven heb genomen, ging een goed gevoel vooraf. Het waren de beste keuzes die ik op dat moment kon maken, met de kennis en ervaring die ik toen had. Hoe dramatisch de consequenties achteraf ook zijn geweest, mij restte slechts de poging om niet ‘beter’ maar authentieker te kiezen.

De worstelingen met mezelf op papier zetten waren niet het moeilijkst. Het uiteindelijke delen met een publiek wel. Valse bescheidenheid van ‘wie ben ik dan wel’ tot ‘waarom zou iemand dit willen lezen’ hebben ervoor gezorgd dat ik mijn woorden slechts toevertrouwde aan een apparaat met een stekker. Maar feit is dat ik er, net als ieder ander, toe doe. Eerlijk is eerlijk: ik had nooit gedacht dat ik deze letters ooit op papier zou zetten. Zelferkenning en acceptatie is een langdurig proces dat vermoedelijk wel een heel leven zal duren. Ik heb altijd gedacht dat alles zelf oplossen de grootste verworvenheid was en ultieme onafhankelijkheid betekende. Maar ik speelde verstoppertje met mijzelf, want ik werd er eenzaam en bovenal ongelukkig van.

Het besef dat het fundament van deze veronderstelling angst was, hield tevens het begin van de bevrijding in. Ik hoef niet bang te zijn en ik mág en kán kiezen om te delen, hoe intiem ook. Mijn drijfveer was en is trouw zijn aan mijzelf, de vis in het water die zich zo moeilijk laat vangen en die in verbinding met anderen naar eeuwige vrijheid streeft. Ik zeg ja tegen het leven, ik omarm het in mooie en moeilijke momenten. Ik kwam en kom nog steeds van alles tegen op mijn weg. Niet voor niets luidt de uitdrukking: het einde is zoek. Er is ook geen einde, althans niet een waar ik controle over heb.

Mariska Hulscher